DE·S·IVONE PAVPERVM PATRONO

ORATIO

Habita in eiusdem Templo

AD S·R·E· CARDINALES

Á GVLIELMO BRVSATO

Montisferatensi Sem. Romani Clerico.

Romæ apud Franciscum Corbellettum. Anno. M.D.CXXVIII. Superiorum permissu.

ILL.MO ET REVER.MO PRINCIPI

CAROLO EMANVELI PIO
S. R. E. CARD. AMPLISS.

GVLIELMVS BRVSATVS FEL.

FLORVLENTI mei veris coronamentum, Familiæ tuæ stemma gentilitium collocaui, vel vt Solem, quo foueatur, vel vt Cælestem rorem, quo felicius ibi educetur, vbi POMIS SVA NOMINA SERVANT. Languet absque Solis, rorisque beneficio florum decus, & hinc Flora Pomonæ aduentum propitium auspicatur: nec meos certe flosculos vel eloquentiæ, vel honoris absque Solis, ac roris huiusmodi patrocinio procul ab interitu duxerim; sub tanti verò nominis munificentia, perennem efflaturos odorem gratiæ satis confido. Erat quidem in animo tuum solummodo nomen inscribere labori meo, vt intelligerentur mea omnia

ſua ſponte tuæ ſe ſubdere beneuolenti tutelæ, ſed illud nolui prætermittere, quominus ſuplex à te nunc peterem, vt & me, & quidquid meum eſt, tibi habeas: & nominis tui decora tanquam coronidem noſtræ tenuitatis per lucem Romanæ purpuræ circumagi patiaris. Vale.

ORATIO.

QVOD omnibus ferè causis, ac laudationibus, aut necessarium omninò fuit, aut certè quammaximè profuit (N.N.) id ipsum video in celeberrima de Sanctissimo Viro panegyri, vel superuacaneum prorsùs, & infructuosum accidere, vel potiùs non mediocriter obesse dicenti; amant siquidem Oratores luxum illum, & secretiorem gazam oratoriæ supellectilis, nec sine multiplici condimento laudes cuiusquam proferunt concioni; mihi verò propter eximiam Romanæ purpuræ, atque Curiæ pietatem ergà Patronum, ac vindicem integritatis suæ incomptus nudusque sermo quærendus in præsentia est; nec verborum fuco, nec illecebris, sed mero virtutis nectare tàm auidæ religioni litandum: respuit enim laudis audiendæ studium laudatoris intertexta crepundia; & si qua excidat vocula, quæ laudem per se ipsa non sonet, tanquàm infensam auersantur aures, & expetitis laudibus obstrepentem; atque vti pretiosissima gemma superinducto artis medicamento deturpari potiùs, quàm decorari videtur, sed in amabili venustior emicat negligentia, & in sua ditior nuditate superbit: ita sanè laus IVONIS in hoc amplissi-

mo terrarum Orbis vniuersi Senatu eius laudum studiosissimo, alienum refugit Oratoris ornatum, propriæ decus venustatis exposcit. Benè est (Aud.) consultum vestræ fami, consultum inusitatæ Orationis nuditati, quam laudis excellentia sibi vendicat, satis iàm intelligitis dùm laudatorem hic me videtis. Verùm licèt Oratoris tenuitas faueat causæ, quod puram, & seipsa conspicuam afferat sitientibus laudem, in vnum tamen obtutum mentis acerrimum, quem à Diuina specie nunquam IVO deflexit, vniuersa flectetur Oratio. Simulacrum Diuinitatis, sicùt & cæteri rationis Compotes, fuit IVO, sed eò ipsum elegantiùs concinnauit, quò perfectiùs illam expressit; Si quod summum ac præcipuum in eo dici fas est, in quo quidquid inest & summum, & cumulatissimum, & omnibus omninò partibus absolutissimum nitet; summa quidem in Deo bonorum omnium, ac nitorum infinito compendio dignitas est, se ipsum semper intueri, & ex intuitus felicissimi perennitate Diuinam sibi summæ beatitatis copiam exhaurire. Prima etiam in homine, magni videlicèt Numinis effigie perfectio dicenda est, non modò, cùm perpetuus illuxerit dies, in pelagus immensum lucis immergere mentis aciem, sed sub hac etiam nocte, quoquo tandem liceat modo, nunquàm ab aspectu summi Numinis oculos, animumque diuellere; adeò non pulchrum aliquod solum, & perfectum in se se Deus est, sed quidquid in eum tendit pulchrum efficit atque perfectum. Intuemini iam, si placet, IVONIS mentem adhùc sub Imperio mortalitatis libere volantem ad Deum, & in humanarum æstu vicissitudinum, per insurgentis gloriæ tumores, fluctusque deliciarum, ac dignitatum, in Diuini serenitate

vultus

vultus placidissimè quiescentem. Puer adhùc è parentum amplexibus se distraxit, vt in Diuino solummodo foueretur sinu. Parisios primum, deindè Aureliam contendit; communes in Gallia doctrinarum altrices, vt Diuinarum studio literarum, tanquam Cælesti chelidonia mentis oculos ad carum Dei prospectum magis magisque redderet perspicaces. Studet ille quidem Sacris Literis, ac Iuri Pontificio, sed in ijs implumis adhùc Aquila Diuinæ Sapientiæ non degener Diuinos indefessa radios intuetur; Non enim ibi iuuenum, vt fit, licentia, non luxu, non delitijs, non ludi, viniq. hilaritate delectabatur, non alta quędam spectabat honorũ fastigia, magniq. nominis speciem gloriosam, sed opes Sapientiæ sibi comparabat ad inopum leuamentum, sed ingenium exercebat, & linguam, vt Dei causa fortiùs dimicaret, sed animum excolebat, vt Deo, perenni vernaret florum tributo, breuissime dicam, ad oris Diuini familiaritatem sibi faciebat gradum. Ex ea subindè palæstra euocatus ad lucem Iudiciariæ potestatis, ex auditore iam Arbiter satis ostendit, suos ibi oculos altè defixisse, vbi & libratur æquitas, & confirmatur constantia, & excitatur sedulitas, & misericordia procreatur: Perstringit sæpenumerò mentem honoris afflatus, & potentiæ; quandoque moles prius quàm subiectos, ipsum opprimit dominantem. Sed vtrumque in IVONE, cum vitia exuit consueta, tum eius naturam induit, Deumq. simul cum eo spectare, & potestas, & honor videbantur. pretium Iudicis labori debitum recusauit, siuè quod summũ esse pretium duceret ipsam iudicãdi virtutem, siue quod nollet argenti sub inopia iustitiam diu iacere, siuè quod nitor omnis illi sorderet, vnus tantùmmodò luceret Deus; Sed qui aurum

alie-

alienum repudiabat, vt iudicia ferret, egenis erogabat de ſuo,vt cauſas ij proſequerentur inopia pecuniæ lãgueſcentes, non ſuas certè magis, quàm IVONIS : voluiſſet illis vt Iudicem, ſic defenſorem, patronum, ac patrem gratis exhibere ſeſe,ſed quæ tribunal prohibebat,quo minus ipſe per ſe prę́ſtaret, ſuo certè pretio per alios tranſigenda curabat; Sic dum omnes eſſe cupit IVONES, hoc eſt inopiæ miſeriæque fautores, quia ſemetipſum in alios transfundere non poteſt, ſua quidem certè profundit. Quid,quod inopem damnaturus, priùs argento ſuo iacturam Iudicij redimebat, quàm ſententiam ferret? Adeò certabant in IVONE virtutes, vt quod Iuſtitiæ ſeueritas ab indigente detraheret,prius miſericordię benignitas reddidiſſet.Quod ſi earum rerum, quæ nihil ad ſe ſpectarent, tàm ſedulus ſatagebat,quàm ſolerti credimus ardore, cura, induſtria, laboris aſſiduitate, quæ ſui eſſent muneris proſequutum? Res eſt adeò plena tricarum, & ambagibus implicita forenſis reciprocatio,vt qui pedem in illam inferat, perſæpe velut in errore Dædaleo nec ad metam adire, nec ad oſtium reuerti poſſit; at quod litium natura fert, abſtulit IVONIS ſolertia; excipiebat quidem intento animo rationum momenta,quę vtrinque afferebantur in Cauſa;ſed ea ſecum ipſe perpendebat, illis exagitandis noctes inſumebat inſomnis,eorum diſcuſſioni opera,ſtudio, ſollicitudine, ſudore ipſo inſiſtebat; denique non ad humanę tantum rationis faculam, ſed in eo, qui ſemper ob oculos effulgeret, Diuino Sole librabat. Quarè vt illius orationes lucernam olere dictæ ſunt, quod ad lucernam nimium fuerant elaboratę, ſic fortaſsè aptius IVONIS iudicia,quod ad lumen Diuinum expenſa diù fuerant, Deum

ipſum

ipſum ſapere dici poſſent; hoc pacto litium difficultatem Iudicis diligentia, inopiam miſericordia, ſolitudinem patrocinium, diuturnitatem ſollicitudo vincebat. At quem in leuamine miſerorum clarius inſpiciebat Deum, è tribunali, tanquàm è remoto vertice non eſt paſſus diutiùs contemplari: Magiſtratu ſe abdicat: tranſuolat ad partes inopum: illis patrocinatur: illorum cauſas vrget: illis omnem operam, curam, induſtriam, ſe totum impendit; Vidiſſes IVONEM pauperum caterua ſtipatum circuire nunc forum, ac propemodum concurſare; compellare iudices, ac forenſem cœtum, precari, commonere, cohortari, compellere, nè quid calamitoſorum cauſis aut moræ crearetur, aut damni: nunc erecta fronte, ſuccenſo vultu, oculis pœnè ſcintillantibus egenorum Cauſas agere; manare vndequaque ſudore ac præ contentione pœnè diſſolui: nunc ad ſuos ipſum Clientes, hoc eſt aliqua deiectos calamitate, cõmeare, eos quærere, eos percontari, cum ijs agere, & cum patroni diligentia clientis etiam partes ſolicitudinemque coniungere; miſeris diù noctuque patebat IVONIS domus, an Aſylum publicę paupertatis? alacres excipiebant aures miſerorum voces; non cibus, non ſomnus, non quies, non corporis, animique laſſitudo illorum ad IVONEM aditum occludebant: vt non tantum illi viderentur in IVONIS patrocinio reſpirare, quantum IVO in illorum conſuetudine triumphare. Sed è forenſi publicaque luce ad priuatę vitę domeſticas tenebras euocamur. O' tenebras decore Virtutum omnium luculentas! O' lucem è puriſſimo luminum fonte deductam! Claram ille ſpectabat in ſeſe imaginem Conditoris ſui, eam pulchriorem in dies reddere nitebatur.

At

At quo pennicillo ? quibus coloribus, ac lineamentis ? peren ni ſui victoria, corporis, animique cruciatibus, virtutum omnium incrementis. Hiſpidum rigentibus pilis amiculũ adhęrebat corpori, vt aculeatos ſecũ haberet admonitores, nè quid vnquam à Dei proſpectu deſiſteret: Cibo vel vtebatur viliſſimo, vel abſtinebat omninò, vt, vel neceſſitatem ipſam frangeret, vel ſi quando illi cedere cogeretur, victor ſanè ſuccumberet; quietem, ac ſomnum non tàm capere videbatur, quàm abigere, lucta verior ſomni, ac vigilię, laſſitudinis ac laboris erat IVONIS quies : eoque certè ſeuerior lucta, quod non vt olim in arena, mollique ſolo, ſed in nuda, rigidaque humo peragebatur: Diuinorum codicem oraculorum capiti ſupponebat, vt cum oculis, animoque illis frui non poſſet, Diuino ſaltèm attactu, quaſi Diuinas inter manus, Diuinum neſcio quid in ſomno duceret, ac reſpiraret; hanc tamen quietis inanem ſpeciem nè integram quidem neceſſitati conceſſit; dempſit, quod potuit; quod in re miſera iucundiſſimum erat, abſcidit, ac Deo ſacrauit; Vix enim oculos naturę clauſerat, cùm ſtatim aperiebat Deo, & nocte media gratiſſimi ſoporis donum cum ſacrificio laudis flexis genibus immolabat; vel potiùs pro viua mortis imagine ſuauiſſimam quietem ſibi mutuabatur à Deo: cum ibi dulcius quieſcat amor, vbi propius aſſidet, quod amatur. Toruis profectò ac ſeueris oculis Diuinam in ſe formam luſtrabat IVO, quò illam accuratius exornaret; at in alijs quanta ſemper obſeruantia coluit! quot officijs excepit! quibus ſtudijs eſt proſequutus! Quis enim ſub eo Cœlo vixit aut inopia preſſus, aut orbitate ſolus, aut ſuorum abſentia deſtitutus, aut caſu aliquo miſeriaque poſtratus, qui liberalitatem, tu-

telam,

telam, ſubſidium, paternum ſinum in IVONE paratum non inueniret? Quis hoſpes, quis rerum indigens, quę Mendicorum fæx, quę miſerorum colluuies tàm fœda, tàm abiecta, tàm ſordida, quę ſæpiùs non manſit apud IVONEM? cibũ cum IVONE non cepit? non in delicijs IVONI fuit? Quid memorem veſtes identidèm cum pauperibus commutatas? Inopem familiam annos nouem ſecum vna degentem? communes hoſpitibus ędes? exhauſtàs in egenos penum ac menſam, ſed diuinitus reſtitutas? Quid dicam, quotiès oblitus ſui, ſuas epulas, hoc eſt, fruſtulum panis effudit in pauperes, quod liberalitatis ardore velut auctum, & extenſum in eius manibus numeroſç multitudini ſatis fuit? Quid referam, cum iter faciens capitis tegumentum tradidit mendicanti, ad ſolis ardores ac pluuias Deo ſuo ſatis tectus, ac tutus; cuius deindè manu obſequijs cum IVONE certante redditum fuit Capiti decus iàm inter Optimates Dei recenſito? Illud certè prętereire non poſſum, quod ipſa Dei Sapientia nec tacita prętérijt, nec velata. Conſidebat ad menſam IVO, cum ęterni Patris forma, quę noſtram in ſe transfuderat mortalitatem, cum IVONE tanquàm ſuo cum familiare factura ludos, ſub ſqualenti mendiculi ſpecie illi ſe obtulit: IVO, qui Deum in ſqualore ſituque pauperum veneraretur, amicè famelicum inuitat; in ſella ſibi proxima comitèr locat; in eadem ſecum patina cibum capere ſubuerentem cogit. Epulatur in eadem lance cum IVONE Deus, ſed interna magis animi virtute capitur, paſcitur, conuiuatur. Deciperis quidem IVO, ſed deciperis à iocante Deo: Dei te putas excipere ſimulacrum, ſed ipſam excipis Conuiuam Diuinitatem. O felicem deceptionem à ſum-

à ſumma veritate confictam ! O amabilem dolum familiaris Dei ! delectatus IVONIS hoſpitio maieſtatis auctor & ingenua liberalitate veluti ſatiatus, hoſpitis tandem oculos explere voluit; viliſſimi capitis diſciſſa ſpecie, ęternę glorię ſplendorem IVONI diffundit; & ridenti ore, quaſi benè iocoſa cum amico fallacia proceſſiſſet, ſe prodit ſimul, & conuiuatori pacis donum iucundiſſimis vocibus impertitur. Non iam admirabor ampliùs quod eum ſub humano ſępè corpore beatę mentes inuiſerint; quod cęleſtis in templo Columba palam Diuina luce perfuderit; quod imolanti Diuinæ charitatis Hoſtiam globus igneus ſuprà verticem ſteterit; quod ſeptem ipſos dies Diuino paſtus aſpectu, cibis abſtinuerit, non exactos morbos; non reſtincta incendia; non ſiccam in flumine viam; ſtantibus hinc inde aquis & venerantibus tranſeuntem; tot admiranda viri prodigia non mirabor; ſatis ſuperque ſtupidus hæreo, quando Deum ipſum video cum IVONE degentem, prandentem, familiariter colludentem; Hic etiam admirabunda mea ſiſtet oratio. Vos hinc ducere poteſtis coniecturam, quanto niſu, ſtudio, vigilantia, priuatus & publicus, domi, foriſque, in ſe ipſo, & in alijs toto vitæ decurſu Diuini ſemper oris expreſſerit ſibi figuram, cum intelligatis pulchritudinis æternæ decus, vt IVONIS oculos experiretur in ſe ſe, domum eiuſdem adijſſe viliſſimè perſonatum.

L A V S D E O.